

IŠ LAUKO — PRIE KULIAMOSIS

Agronomas V. Vana-
gas užsuko į „Žalgirio“
kolūki. Čia buvo pats
rugiapiūtės įkarštis,
laukuose auksine spal-
va mirgėjo gubų eilės.

— Apsižvalgyt atva-
žiavai? — klausinėjo
žalgiriečiai. — Neap-
lenksit mūsų. Ar sėklos
turit paruošę? Netrukus
gi žieminius teks į dir-
vą berti. Mes jau prisi-
kūlėm sočiai.

Ir čia jis pamatė, kad
iš laukų vežimai su ja-
vais rieda ne į kloi-
mus, bet tiesiog prie ku-
liamosios.

— Pašalinio darbo
nereikia, darbadieniai
t. uposi, — paaiškino
„žalgirio“ kolūkiečiai.

Tą pačią dieną agro-
nomas atburbė motocik-
lu į kolūkio trečiąją bri-
gadą.

— Tu gal uždegei ką,
kad taip lekioji, — už-
kalbino brigadininkas
Jonas Sriubas.

O agronomas, ne-
kreipdamas dėmesio į
pašaipą, užklausė:

— Kultūruošies?
— Suvešim ir galė-
sim pradėti... O ko tu —
kultūruošies? — vėl
kandžiai šyptelėjo bri-
gadininkas.

— Suveši kartu su
pelėm ir kulsi. Žalgirie-
čiai už mus gudresni.

Ir jis paaiškino, kaip
organizuoti darbą, kad

Pusė linų nurauta

Trisdešimt ha linų už-
augino „Anykščių šile-
lio“ kolūkiečiai. Anksty-
vesnės sėjos linai pa-
gelto kartu su rugiais.
Brigadininkai darbą or-
ganizavo taip, kad ir li-
narūtė, ir javapiūtė
vyksta gerai.

Pusė linų jau nurau-
ta. Abiejose brigadose
kasdien darbe dalyvauja
20 ir daugiau kolūkio
moterų.

Br. AUDRONIS

Kai drausmė ir organizuotumas poilsiauja

Kas rytas brigadi-
ninkas P. Matulis
žingsniuoja pro mie-
žių lauką. Neseniai dar
šešių hektarų plotas
žalsvumo turėjo, o da-
bar, po ljetaus pakepi-
nus saulei, visas gel-
tonuoja. Nulenkę var-
pas, išskėtė akuotus
miežiai — taip ir pra-
šosi dalgio. Bet plovė-
jų lauke nematyti.
Kertamosios iki šiolei
žieminiuose kviečiuo-
se mosuoja savo grėb-
liais.

— Atsiliokot, vyru-
čiai, — sustikęs Ma-
tulį kolūkio kontoroje,
šalposi kalmynui
akis antriosios brig-
dos brigadininkas Ant.
Petronis.

ir javapiūtė nesitrukdy-
tu.

Per dvi dienas maši-
nistai Ivanauskas ir Sa-
raka prikūlė 13 tonų
grūdų. Bet ir kiti darbai
nesitrukde. Kolūkiečiai
per 6 dienas nukirto 32
ha rugių, nupiovė 10
ha miežių, sėkmingai
doroja vasarojų.

— Dar savaitė, ir ne-
piauto javo neliks, —
užtikrintai kalba brig-
adininkas. — O žmonės
šiemet dirba dar geriau.
Antai seniokas, pėdus
kur nešioja. Jam septy-
niasdešimt penki metai,
o dirba kaip jaunas.

Tolimoje viena pas-
kui kitą sparnais mo-
juoja kertamosios. Ant
jų darbuojasi A. Vaigi-
nis ir P. Tuskenis. Abu
vairuotojai per dieną
nupiauna dešimt, o kar-
tais ir daugiau hektarų
javų.

Vežimai su brandžiais
javais vis rieda prie
kuliomosios, auga di-
džiulė šiaudų stirta, ap-
link kvepia šviežia duo-
nute. Br. BERČIUNAS

Kolūkiet!

Braška šiaudas, byra grūdas

Kuriuo tik keleliu
važiavai, į kurią pusę
žvelgei, visur buvo
galima pamatyti lygias
gubų eiles. Dabar daug
kur po tuščias rugie-
nas švilpauja vėjas.

Per penkias dienas
„Pergalės“ kolūkio
žemdirbiai suvežė į
klojimus rugius ir di-
delę dalį kviečių. La-
bai organizuotai veža-
mi javai pirmoje lau-
kininkystės brigadoje.
Iš 72 ha jau suvežti į
klojimus žiemkenčiai
nuo 60 ha.

— Dar pora saulėtų
dienelių, ir visi žiem-
kenčiai suplauks po
stogu. Šiemet jų turi-
me du kartus daugiau

negu pernai, — džiau-
giasi brigadininkas
Povilas Dapkevičius.

Ne visi nuplauti ja-
vai vežami į klojimus.
Pasinaudodami gied-
riu oru, kolūkiečiai
kulia juos tiesiog lau-
ke. Į talką atėjo kol-
ūkio jaunuoliai: šofe-
riai, mašinų pakrovė-
jai, kultūros darbuoto-
jai. Jie visi sudarė
kulėjų brigadą. Prae-
jusią savaitę tokia bri-
gada dirbo antroje ir
ketvirtoje laukininkys-
tės brigadose. Mašina
„Imant“ kasdien pri-
kuldavo po 7—8 tonas
grūdų. Mašinisto K.
Baltakio geros priežiū-
ros dėka kuliamoji ir

Visų žalių proletarai, lenktuvai!

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Dėl būsimojo N. Chruščiovo vizito į Jungtines Amerikos Valstijas ir Duaito D. Eizenhauerio vizito į TSR Sąjungą

Jungtinių Valstijų
prezidentas pakvietė
TSRS Ministrų Tary-
bos Pirmininką N.
Chruščiovą, aplankyti
Jungtines Valstijas su
oficialiu vizitu 1959
metų rugsėjo mėnesį.
N. Chruščiovas su pa-
sitenkiniu priėmė ši
kvietimą.

Prezidentas taip pat
su pasitenkinimu pri-
ėmė N. Chruščiovo
kvietimą aplankyti ofi-

cialiu vizitu TSR Są-
jungą vėliau, šių me-
tų rudenį.

N. Chruščiovas bus
Vašingtone dvi arba
tris dienas, o taip pat
praleis maždaug 10
dienų kelionėje po
Jungtines Valstijas.
Jis neoficialiai kalbė-
sis su prezidentu. Pa-
sikalbėjimai įgalins
pasikeisti nuomonėmis
dėl abi puses dominan-
čių problemų.

Keliaudamas po
Jungtines Valstijas, N.
Chruščiovas galės as-
meniškai pamatyti ša-
lį, jos liaudį ir susipa-
žinti su jos gyvenimu.

Prezidentas Eizenhau-
eris aplankys Mask-
vą, o taip pat praleis
keletą dienų keliauda-
mas po Tarybų Sąjun-
gą. Tai suteiks tolesnę
galimybę neoficialiems
pasikalbėjimams ir

leis pasikeisti nuomo-
nėmis su TSRS Minist-
rų Tarybos Pirmininku
dėl abi šalys dominan-
čių problemų.

Keliaudamas po Ta-
rybų Sąjungą, prez-
dentas Eizenhaueris
taip pat turės gali-
mybės asmeniškai pa-
matyti šalį, jos liaudį
ir susipažinti su jos
gyvenimu.

Abi vyriausybės
reiškia viltį, kad būsi-
mieji vizitai padės nu-
statyti geresnį JAV ir
TSRS savitarpio su-
pratimą ir prisidės
prie taikos.

Ar veži javus į pastogę?
Ar ruošti žiemkenčių sėklą sėjai?

Pranešimas

APIE GRŪDINIŲ IR ANKSTINIŲ
KULTŪRŲ DERLIAUS NUEMIMĄ
IR KULIMĄ RAJONO KOLŪKIUOSE
1959 m. rugpjūčio 5 d.

Užimamoji viena	Kolūkio pavadinimas	Nuimta derliaus (proc.)	Iškulta derliaus (proc.)
1.	„Žalgiris“	76	8
2.	„Už taiką“	75	2
3.	Lenino vardo	72	4
4.	Mičurino vardo	71	8
5.	„Laisvas artojas“	71	—
6.	„Draugystė“	70	8
7.	„Tarybų Lietuva“	68	13
8.	M. Melnikaitės vardo	68	—
9.	„Svyturys“	67	10
10.	„Anykščių šilelis“	65	13
11.	„Paryžiaus Komuna“	65	9
12.	„Naujas gyvenimas“	65	6
13.	„Jara“	62	5
14.	„Tarybinė žemė“	62	4
15.	„Diktaras“	62	—
16.	„Pergalė“	61	12
17.	„Ateltis“	61	3
18.	„Tarybinis artojas“	60	2
19.	„Svėdasai“	59	5
20.	„Ažuolas“	56	5
21.	„Lenino keliu“	56	4
22.	Billūno vardo	56	2
23.	„Jaunoji gvardija“	56	—
24.	„Bolševikas“	55	9
25.	„Aušra“	55	7
26.	Cerniachovskio vardo	55	2
27.	„Puntukas“	55	—
28.	„Keltas į komunizmą“	54	6
29.	„Kibirkštis“	54	—
30.	„Sklemonys“	53	3
31.	P. Cvirkos vardo	50	8
32.	Ždanovo vardo	48	—
33.	Puškinos vardo	44	5

Rajone: 82

CSV INSPEKTORIUS ANYKSCIŲ RAJONUI

B. MELENIŠKIS

Amerikos lietuviai tėviškeje

Tarybų Lietuvoje vieši Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pakviesta Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančių lietuvių delegacija. Atvykusiųjų tarpe — fabriko darbininkė iš Čikagos Nelė Dočkienė, „Vilnius“ laikraščio redaktorius Jonas Jokubka, „Laisvės“ laikraščio redaktorius rašytojas Rojus Mizara, seniausio lietuvių „Aldo“ choro Brūkline vadovė Mildred Stenslerienė, gydytojas iš Čikagos Algirdas Margeris, Filadelfijos darbininkas Rapolas Merkis ir kiti. Iš viso — 22 žmonės.

Svečiai iš užjūrio Tarybų Lietuvoje išbus mėnesį laiko. Amerikos lietuviai jau plačiai susipažino su Vilniumi, su jo istoriniais ir architektūros paminklais, pabuvojo gelžbetoninių konstrukcijų ir „Elfos“ gamyklose. Šiltai Amerikos lietuvių delegacija buvo sutikta Vilniaus Valstybiniame V. Kapsuko vardo universitete. Svečiai apžiūrėjo auditorijas, skaitiklas, biblioteką.

Apilankę istoriniame revoliuciniame muziejuje, svečiai atsiliepiamų knygoje įrašė:

„Stebėjome, didžiavomės mūsų tautos didvyrių žygiams ir liaudies pergale — Tarybų santvarkos įkūrimu Lietuvoje“.

Amerikos lietuviai apilankė Panerius, kur litletininkai sušaudė dešimtį tūkstančių žmonių iš įvairių okupuotų Europos šalių, o taip pat Pirėlupį. Jie pabuvojo Trakuose, Druskininkuose, Alytuje, Kapuke, Kaune.

Pastatas iš piūvenų betono

Birželio mėnesio pabaigoje Svėdasuose, Tumo — Vaižganto aikštėje buvo padėti pamatai tipiniam apylinkės Tarybos administraciniam pastatui, kuris statomas iš piūvenų betono. Nors nuo statybos pradžios praėjo truputį daugiau kaip mėnuo, bet jau spėjo išaugti naujojo pastato sienos. Netrukus bus pradėti stogo dengimo darbai.

Naujajame pastate bus penkiasdešimties vietų posėdžių salė, atskiri darbo kabinetai bei du gyvenamieji butai. Tai pirmas toks tipinis pastatas Anykščių rajone.

Šį namą drg. Silicko vadovaujama statybos — remonto kontoros darbininkų brigada numatė atiduoti eksploatacijon Spalio švenčių išvakarėse.

M. ZENINAS

Pasakodamas savo pirmuosius išpučius apie viešnagę Lietuvoje, Jonas Jokubka pasakė:

— Mes esame pažangūs Amerikos lietuviai. Niekada neabejojome savo pasirinktu keliu... netikėjome ir netikėsime paskalomis ir šmeižtais apie Tarybų Lietuvą. Ir vis dėlto, atvirai prisipažinsiu, netikėjome ir tuo, kad žmonės Lietuvoje taip gražiai, kultūringai ir gerai gyvena.

Nuotraukoje: Amerikos lietuvių delegacija Vilniaus Valstybiniame V. Kapsuko vardo universitete.

J. Juknevičiaus (ELTOS) nuotr.

Tinkamas pasiruošimas mokslo metams partinio švietimo tinkle nulemia ir visų mokslo metų eigą. Todėl partinės organizacijos jau dabar turi pradėti ruošti jiems. Suvedamas praėjusių mokslo metų rezultatus, LKP rajono komiteto biuras atžymėjo, kad mokslo metų begyje partinės organizacijos, propagandistai atliko didelį darbą. Komunistai, komjaunuoliai, nepartiniai aktyvas neblogai įsisavino marksizmo-leninizmo teorijos pagrindus, suprato Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės vidaus ir užsienio politiką.

Tačiau partinio švietimo darbo organizavime nebuvo išvengta ir visos eilės stambių trūkumų. Ratelis TSKP istorijai nagrinėti „Pūntuko“ kolūkyje savo darbo nebaigė todėl, kad jis buvo blogai sukomplektuotas jau mokslo metų pradžioje. Klausytojų sąstatas buvo parinktas įvairaus išsilavinimo, partinė organizacija nesugebėdavo užtikrinti klausytojų lankomumo. Propagandistas drg. Juodelis silpnai ruošdavosi užsiėmimams. Komunistų politinių mokymų mažai rūpindavosi

Krušos galima išvengti

Gruzijos mokslininkai tiria didelių kamuolinių debesų susidarymo procesą, sukeliantį krušą. Čia pirmą kartą šalyje mėginama paveikti šiuos procesus.

Mokslininkai lėktuvais išberia į debesis tikras medžiagas, kurios arba išblaško debesį, arba sukelia kritulius kalnuose.

Neseniai pirmą kartą

išberti į debesis aktyviosios medžiagos buvo pritaikylos tam tikros raketos, paruoštos geofizikos instituto iniciatyva.

Pirmieji bandymai davė efektyvių rezultatų. Buvo atveju, kai po raketinio veikimo išnyko dideli kamuoliniai debesų ir šimtų kubinių kilometrų turio debesys.

(TASS-ELTA).

Septynmečio skaičiai ir faktai

● 1965 metais visos Tarybų Sąjungos elektros pagamins 520 milijardų kilovatvalandžių. Panaudojus tą energiją, stiprus 5.500 arklio jėgų elektrovėžis galėtų traukti pilną pakrautų vagonų sąstatą 460 metų.

● Paskutiniuosius septynmečio metais bus iškasta 245 milijonai tonų geležies rūdos.

Norint tą rudą pakrauti į traukinį, prireiktų 4.900.000 vagonų, kurių kiekvienas ištengtų paimti po 50 tonų. Tai būtų nepaprastai ilgas traukinys — nuo garvežio iki paskutinio vagono jis nušaltų per 110 tūkstančių kilometrų.

● Septynmečio planas numato 1965 metais gauti 70 milijonų tonų valcuoto metalo. Tiek svertų milžiniškas 14.900 kilometrų ilgio ir 90 centimetrų skersmens stulpas. Jei tokį stulpą būtų įmanoma perversi per Žemės rutulį, tai abu jo galai kyšotų ore ir abi pusės po 1.000 kilometrų.

● Septynmečio pabaigoje Tarybų Sąjungoje bus pagaminta 81 milijonas tonų cemento. Ši cementą išpylus per pusiaujį aplink Žemės rutulį, gautųsi 6,5 metro platumo ir 38 centimetrų storio cementi-

nis kelias. Tiek cemento užtektų pastatyti 5 milijonams keturių aukštų namų.

● 1965 metais Tarybų Sąjungos fabrikai pagamins 8 milijardus metrų medvilninių audinių. Ištiesus tuos ritinius ant žemės, žmogus jais pėsčias eitų apie 183 metus, dviračiu nuvažiuotų per 60 metų, o traukiniu — per 11 metų. Aštuoni milijardais metrų audinių galima būtų 800 kartų apjuosti Mėnulį. Iš tiek medžiagos galima pasiūti pusantro milijardo rūbų.

● Paskutiniuosius septynmečio metais mūsų šalyje bus gauta 150.000 milijardų kubinių metrų dujų. Deginant šias dujas keturių skylių dujų plytelėje, jų užtektų 7 milijonams metų.

BALTARUSIJOS TSR. Vitebsko miesto statybos trese Nr. 9 sudarytas dispečerinis postas, kuris, apart telefono komutatoriaus, turi centrinę ultratrumpųjų bangų radijo stotį. Atskiruose objektuose įrengtos ultratrumpųjų bangų radijo stotys. Ekskavatorininkas, kranininkas ar darbu vykdytojas bet kuriuo laiku gali išsukti per radiją dispečerį ir pasikalbėti su juo. Ant dešimties ekskavatorių ir bokštinių kranų yra radijo stotys. Apart to, trese yra kelioninės ultratrumpųjų bangų radijo stotys, kurios panaudojamos operatyviai vadovauti statybai objektuose. Radijo ryšių įvedimas teigiamai atsiliepi galingų mechanizmų našumo pakėlimui.

Nuotraukoje: kranininkas B. N. Bokariovas kalbasi per radiją su dispečeriu. S. Kapelko (TASS) nuotr.

Partijos gyvenimas

„Spartako“ veltinių fabriko partinė organizacija. Neleistina ir tai, kad praėjusiais mokslo metais politinėse mokyklose mokėsi tik trečdalis komunistų, kurie į partiją buvo priimti per pastaruosius dvejus metus. Nebuvo organizuota nei vieno ratelio filosofijos klausimams nagrinėti, nors norinčiųjų ir buvo.

Komplektuojant partinio švietimo tinklą,

mui, t. y. ekonominėms mokykloms, rakteliams ir seminarams, kaip veiksmingai priemonė, padedančiai priartinti propagandą prie gyvenimo, atitinkančiai komunistinės statybos uždavinius. Kartu reikia pašalinti trūkumus, kai praėjusiais mokslo metais seminarų darbas konkrečiai žemės ūkio ekonomikai nagrinėti „Žalgirio“, „Anykš-

savarankiškam politiniam lavinimui. Kaip rodo praktika, tokio mokymosi metodas tikslą pasiekia tada, kai komunistai periodiškai apsvarsto išstudijuotas problemas. Ryšium su tuo ypatinai svarbu, kad būtų organizuojami seminarai. Sutinkamai su komunistų poreikiais reikia plačiau praktikuoti paskaitų ciklo skaitymą, ruošti grupines ir individualias konsultacijas.

Neseniai įvykęs LKP rajono komiteto plenumas įpareigojo partinės organizacijos iš pagrindų pagerinti politinį kadro mokymą.

Svarstant plenumo nutarimą, kartu reikia išsamiai apsvarstyti ir klausimą apie tai, kur kiekvienas komunistas asmeniškai mokysis, ir, atsižvelgiant į kiekvieno klausytojo politinį pasiruošimą, laiku sukomplektuoti politinio švietimo raktelius bei politines mokyklas.

A. Utkus
LKP RK politinio švietimo kabineto vedėjas

Tinkamai pasiruošti naujiems mokslo metams

būtina individualiai pasitarti su kiekvienu komunistu, kur jis nori mokytis, padėti jam pasirinkti vieną ar kitą mokymosi sritį. Šiais mokslo metais partinės organizacijos turi ypač padidinti politinių mokyklų skaičių neseniai įstojuosiemis į partiją žmonėms ir tiems, kurie dar neturi reikiamo bendro išsilavinimo ir politinio pasiruošimo.

Komplektuojant partinio švietimo tinklą ir, apimant, dirbant reikia ir toliau svarbų dėmesį skirti ekonominiams kadro lavini-

čių šilėlio“ kolūkiuose buvo paverčiamas į eilinių ūkinių klausimų apsvarstymą.

Partinės organizacijos ir rajono liaudies švietimo skyrius turi atkreipti rimtą dėmesį į tai, kad šiais mokslo metais savo politinį lygį keltų visi rajono mokytojai. Gi praėjusiais mokslo metais politrateliuose mokėsi tik vidurinių mokyklų mokytojai. Septynmečiu ir pradinųjų mokyklų mokytojai buvo palikti likimo valiai.

Šiais mokslo metais rimčiausią dėmesį reikia skirti komunistų

„Anykščių šilelio“ sukūrimo šimtmetis

Anykščių rajono darbo žmonės iškilmingai paminėjo A. Baranausko poemos „Anykščių šilelis“ šimto metų sukakles. Rajono bibliotekoje, klubuose — skaityklose vyko meniniai šios poemos skaitymai, buvo organizuojami pasikalbėjimai apie poeto gyvenimą ir kūrybą, apie „Anykščių šilelio“ sukūrimo istoriją.

A. Vienuolio-Zukausko memorialinio muziejaus darbuotojai suorganizavo šios svarbios lietuvių kultūros gyve-

nime datos iškilmingą minėjimą rajono centre. Vietos kultūros namų salėje susirinkusiems miesto darbo žmonėms pranešimą apie A. Baranausko gyvenimą ir kūrybą skaitė Jono Biluono vardo vidurinės mokyklos lietuvių kalbos ir literatūros dėstytojas drg. Katinas. Po pranešimo kultūros namų saviveiklininkai — skaitlovai, vadovaujami Br. Zabelos, žiūrovams puikiai perteikė „Anykščių šilelio“ posmus.

Pirmą kartą po ilgo laiko Anykščiuose vėl

nuskambėjo A. Baranausko laikų dainų posmai ir melodijos. A. Baranausko jaunystės dienų draugo poeto Klemeno Kairio sesers Montkė Janauskienės, Anelės Bajorienės, Emilės Petronienės ir Rozalijos Kairytės padainavo K. Kairio „Dienelė brėkšta“, parašytą A. Baranausko vardo dienos proga, o taip pat „Sudie, Lietuva“, „Svetimaj padangėj“, „Anykščių šilelis“ ir kt. Šios melodijos, pritaikytos A. Baranausko parašytomis eilutėmis, lygiai taip pat buvo dainuojamos prieš daugelį metų, dar poetui tebesant gyvam.

Z. MIKSYS

Šventė prie Rubikių ežero

Praėjusį sekmadienį prie gražiausio Rubikių ežero pažymėti Geležinkelinių šventę suvažtavo Anykščių, Panevėžio, Raguvės, Troškūnų, Utenos ir kitų siaurojo geležinkelio stočių darbuotojai ir jų šeimos.

Šventę organizavo Panevėžio siaurųjų geležinkelinių ruožo profesinės komitetas. Susirinkusius šventės dalyvius linksmino Panevėžio geležinkelinių klubo pučiamųjų ir styginis orkestras.

Besilinksminančiųjų tarpe galėjai pamatyti ir žilagalvį pensininką Mockų, seną

geležinkelietį Kviklį ir kitus.

Daug šventės dalyvių dalyvavo organizuotose meškeriojimo varžybose.

Vakare traukinys, papuoštas žalumynais, grįžo į Panevėžį, parveždamas į namus patilėjusius žmones, kupinus jėgų vėl įstijungti į kūrybinį darbą.

I. Gasiūnas

Konditerijos gaminų parduotuvė

Miesto centre atidaryta nauja parduotuvė — kavinė „Kulinarija“. Čia didelis pasirinkimas įvairių konditerijos gaminių, kompoto, vaisių sulčių, kefiro ir kitų.

Nauja kavinė apstatyta patogiais baldais, skoningai įrengta.

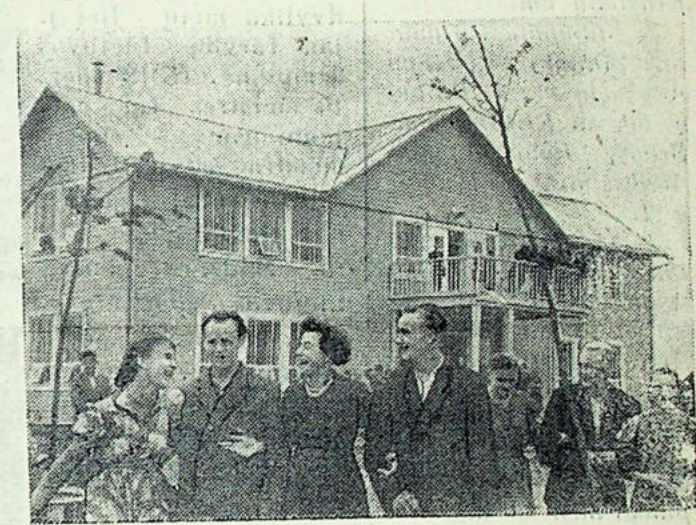
K. LASAS

Muziejus kolūkyje

Sakių rajono „Nemuno“ kolūkyje pastatyti nauji dideli kultūros namai. Prie namo fasado pritvirtinta iškaba skelbia, kad čia yra ir kolūkio dailės muziejus. Lietuvių dailininkai ir Vilniaus Valstybinis dailės muziejus padovanojo kolūkiui apie 60 tapybos, grafikos ir skulptūros darbų. Čia yra J. Mikėno skulptūros „Marytė Melnikaitė“ ir „Jaunoji pia-

nistė“, K. Narkevičiaus — „Brigadininkė ir traktorininkė“, V. Karatajaus — „Auroros“ jūrelvio Gadlauskio portretas, E. Horodničienės paveikslas „Kolūkio elektrifikacija“, J. Kuzminskio lino raizgyns „Praktiką atliekant“, A. Makūnaitės darbo Salomės Neries portretas, V. Jurskūno iliustracijos K. Donelaičio poemai „Metal“ ir kiti kūriniai.

(ELTA)

Nuotraukoje: „Nemuno“ kolūkio jaunimas prie naujųjų kultūros namų.

M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

(Tęsinys iš Nr. 62 (1045))

— Kur veši valdovą? — paklausiau aš jo, kada jis užvedinėjo mašiną.

— Į vasarnamį, pas melužę.

Pasirodo, arktyvskupas Rygos turėjo vasarnamį, kuriame laikė sugulovę. Ir taip elgėsi juodosios dvasininkijos — vienuolytės atstovas, cerkvės šventikas!

Nustebino mane antras pasikalbėjimas su juo, kuriame dalyvavo jauna moteris vienuolyno vyresnioji. Jis ir vienuolyno vyresnioji išgėrė po puslitrinį bokalą likerio.

Mums, elninams šventikams, retai pasisekdavo pažūrėti už uždangos, slepančios šių plutokratų gyvenimą. Bet susitikimas su Filaretu daug kam at-

darė akis. Po šilkinėm suštom aš pamaciau grobuoniškus ir gobšius šelmus.

Noriu papasakoti apie pritojerių Kerkovičių. Artimas cerkvės viršininkijai Kerkovičius faktiškai valdė ir valdo vyskupiją. Savo vyskupijos sekretoriaus ir archistratigo — Michailovo (Kalvarijos) cerkvės vyresniojo padėję jis panaudoja asmeniniam turtėjimui, nesiblauredamas niekuo, leisdamasis net į baudžiamus nusikaltimus. Remsiuos vėl faktais. Būtinai buvo remontuoti Anykščių cerkvę. Aš kreipiausi į vyskupijos valdybą su prašymu iš-

skirti statybines medžiagas. Kerkovičius ir Savickis pasiūlė man stogams dengti skardą, bet su sąlyga, kad aš mokėčiau keturis kart brangiau negu ji verta. Skirtumas turėjo eiti į jų kišenę. Aš atsiskiau nuo tokio sandėrio. Kerkovičiaus bendras Savickis pakliuvo gi tokiame reikale. Prokuratūra veda tardymą apie jo spekuliaciją stoginę skardą.

Turtėjimas! — štai kas svarbiausia Kerkovičiaus ir jo visos šeimos gyvenime. Su juo drauge gyvena jo uošvė. Ji atvažiuodavo pas mane į Anykščius pagyventi kurortinėje vietoje. Ant savęs ir rankinuke ji atsivežė apie kilogramą auksinių apyrankių, žiedų, sagių. Aš pasidomėjau, kaip gautos šios brangenybės. Ji prisipažino, kad daug metų slapta darė moterims abortus. Kerkovičiaus kambariai tapo slaptu abortarijumi. Pagal kanoninius įstatymus šią moterį ir patį šventiką, slepanti nusikaltėlę, vertėjo atskirti nuo cerkvės. Mitropolitas Sergijus, valdantis tuo metu Vilniaus vyskupiją, žinojo apie Kerkovičiaus šeimos purvinas pajamas, bet žiūrėjo į jas pro pirštus.

Tėvo pėdomis nuejo ir Antonijaus sūnus Georgijus Kerkovičius. Šiaulių cerkvės šventikas. Girtuoklis, apsirijėlis, paleistuvis — štai jo moralinės veldas. Pašėlusiai neapkenčia Kerkovičiai Tarybų valdžios. Atsimenu, 1944 metais man teko klausytis Kerkovičiaus pa-

mokslo. Jis įtikinėjo gano muosius, kad Hitleris kuria reikalingą dievui reikalą, kad jis apginkluotas Kristaus kryžium, kad jo lozungas „Dievas su mumis“, kad apvaizda išrinko jį ginklu sutriuškinti bedievius — bolševikus. Kokiu žiauriu fanatiku reikia būti, kad žmogėrą, kaltą už dešimties milijonų žmonių nužudymą, išaukštintum kaip Kristaus pasekėją, vykdančią dievo sūnau valią! Kokiu be sąžinės žmogumi reikia būti, kad pateisintum fašistų žvėriškumus ir matytum svasitkoje atgalvintą kryžių!

Anykščių cerkvės byloje aš suradau dokumentą, liudijantį apie tai, kad 1944 metais Vilniaus vyskupijos valdyba atsiuntė šventikui ir cerkvės tarybai nurodymą pasiųsti į Vilnių dešimt parapijiečių tarnauti hitlerinėje policijoje. Skaltant šį dokumentą aš nenoromis pagalvojau, jog tais laikais po mitropolito Sergijaus sparneliu Kerkovičius valdė vyskupiją.

Šis vyresniųjų cerkvės tarnų purvas pakirto mano tikėjimą dievui. Aš mechaniskai atlikinėčiau rytmetines pamaldas, liturgijas, naktines pamaldas, lyde davau mirusius, krikštijau kūdikius. O sąmonėje brendo mintis: dievo nėra, visa tai beprasmiška ir priešiška prigimčiai. Pats dvasinis gyvenimas stiprino mano ateistinius įsitikinimus.

Pirma, mano „broliai Kristuje“ daugumoje netiki dievui. Daugelis iš jų atvirai kalbėjo apie netikėjimą. Šie žmonės tarnauja cerkvei tik todėl, kad tai jiems naudinga.

Antra, tokia gi veidmainyste persunktas visas cerkvės gyvenimas. Paimkim išpažinties „paslaptį“.

Užmušei žmogų, įvykdei bet koki nusikaltimą — visa tai tavo sąžinė grauzia tik iki tol, kol tu neatlikai išpažinties. Šventikas dievo vardu turi teisę numirti bet kokią išpažinamąją nuodėmę. Kiek kartų praeityje išklausius atgalaujancio „dievo vergo“ balsą prisipažinimą, aš pagalvodavau, kad nurašinu nusikaltėlio sąžinę ir tampa jo moraliniu bendrininku. Gavęs nuodėmių atleidimą, žmogus gali jas daryti vėl, nors visą gyvenimą.

Gali būti užkietėjusiu niekšu, bet tikrai valzduok, jog tiki nesančiam dievui, ir šventikas visuomet, remdamasis evangelijos ir panašiais į jas tekstais, ras tau patelsinimą. Paatgailauk prieš pat mirtį, priimk komunią — ir viskas tau dovanojama.

Klausdamas per išpažintį: „Ar tiki į viešpatį —

dievą?“ — aš pats jau netikėjau juo.

Trečia, mano ateistinius įsitikinimus stiprino mokslas. Tikėjimas į biblijos, evangelijos pasakas manyje mirė. Gimė naujas, tvirtas įsitikinimas galia materialistinio mokslo, kuris prasiskverbė į atomo paslaptis, sukūrė Žemės palydovus ir naują Saulės sistemos planetą.

Kas nuosekliai skaito bibliją, tas mato masę prieštaravimų, nesąmonių, surinktų šiuose mitų ir pasakų rinkiniuose. Kaip galima šiai visai painiavai tikėti, kuri pasiekė mus per tūkstantmečius!

Zmogiškąjį protą, jo sąžinę, šaukimą į geresnę ateitį ne pomirtiniame rojuje, o žemėje aš matau Komunistų partijos veikloje. XXI suvažiavimas numatė išplėstinę komunistų statybos programą

(Nukelta 4 psl.)

Kodėl aš nuėmiau šventiko sutaną

BALYS SRIUBAS

ŽEMĖS ŽVAIGŽDELĖ

Plaukia Zemė bekrastėj Visatoj
Tarp kosmoso tyliųjų žvaigždžių,
Ir viena tik virš Grįžulo Ratų
Nenurimstančiai spygsi, girdžiu.

Ir viena tik rausva — kraujo lašas —
Po bežadės Visatos skliautais
Pulsą Žemės gyvenimo neša,
Neša triumfą žmonių, matal.

Ir ilgal dar žvaigždes žvilgsnis remia,
Ir ilgal dar mąstau... Gal kada
Talp žiūrėsiu į tolimą Žemę,
Kai į ją lėks atgal raketa.

Vosilkos

Vosilkos, vosilkos žydruoless
Išpynė vainiką rugiuos,
Ir visos, prie tako supuolę,
Linguos, dieną naktį linguos.

O tu jom, atėjus kas rytą,
Nužersi nuo žiedo rasas.
Prakalbinsi vieną,
O kitą
Ipsini į savo kasas.

Rugys — geltonplaukis berniukas
Gyvent be vosilkos aklų —
Aklų žydruoless — negali...
Ir aš negalėčiau, tikrai!

Trumpai

Geral pasidarbavo Anykščių plytinės darbininkai artėjančios Statybinių dienų garbei. Per liepos mėnesį virš plano plytinėje suformuota 229 tūkstančiai plytų ir 133 tūkstančiai įvairaus diametro drenažo vamzdžių. Taip pat darbininkai išdegė 49,4 tūkstančio plytų daugiau negu numatyta plane.

J. Pūslis

Metrikacijos blure

Anykščių metrikacijos biuras gavo pareiškimus sekančioms santuokoms registruoti:

1. Erbrederio Benono, Petro s., gyv. Anykščių raj., Aulelių apyl., Savičiūnų km., su Krasauskaite Donata, Stasio d., gyv. Anykščių raj., Aulelių apyl., Kraštelio km.

2. Staikūno Narimanto, Antano s., gyv. Anykščių m., J. Biliūno g. 60, su Krikštaponyte Bronė, Jono d., gyv. Anykščiuose, Rubikių g. 1.

3. Karalevičiaus Antano, Mykolo s., gyv. Anykščių m. Mičiurino g. 13, su Babelyte Angele, Broniaus d., gyv. Kavarsko raj., Lūčiūnų km.

Santuokos bus registruojamos šių metų rugpiūčio mėn. 30 d.

Jauniausias sporto meistras šalyje

Kai kalbama apie stalo tenisą, apie jo naujosios pamainos ugdymą, visada prisimenama daugkartinė šalies čempionė, TSRS sporto meistras Bronė Balaišienė. Ši puiki sportininkė ir trenerė paruošė visą būrį jaunų talentingų sportininkų. Viena jų yra Vilniaus moksleivė Nijolė Ramanauskaitė. Šiuo metu ji yra viena stipriausių stalo tenisininkių šalyje, pasiekusi gražių pergalių tarptautinėse varžybose.

Tačiau su ypatingu dėmesiu sporto mėgėjai stebi B. Balaišienės dukters Laimos žaidimą. Laimai tik dvylika metų. Bet ji jau Tarybų Lietuvos čempionė, TSRS sporto meistras. Tai pats jauniausias sporto meistras šalyje. Laima žaidžia labai agresyviai, nuolat puola. Kur tik žaidžia jaunoji Lietuvos sportininkė, ji visur sužavi sporto mėgėjus. Laima dar labai jauna ir sportinė ateitis jos rankose.

Nuotraukoje: Laima Balaišytė.

Praėjus sekmadienis Anykščių miesto sportininkams ir sporto mėgėjams buvo tikrai turtingas varžybomis.

Anykščių krepšinininkai, kurių komanda šiuo metu sustiprinta atostogaujančių studentų sąskaita, jau šeštadienį savo jėgas bandė su Širvintų ir Ramygalos komandomis. Ir reikia pasakyti, kad labai sėkmingai: abeiose rungtynėse jie išėjo nugalėtojais.

Sekmadienį Anykščių komandos varžovais buvo Kavarsko krepšinio rinktinė. Rungtynių pradžioje pirmąją svečial. Pradžioje 2:0, paskui 4:0, o vė-

liau net 6:0. Tačiau tiksliai Kuglo, Markevičiaus ir Pračkallos metimais pasėkmė išlyginama ir persverinama mūsų komandos naudai. Toliau visą laiką rungtynės vyksa aiškioje anykštiečių persvaroje, pirmas kėlinys baigiasi rezultatu 41:12. Antrą kėlinį už Anykščių komandą žaidžia antras penketukas. Jis sužaidžia gana darniai ir kovingai. Ir Anykščių komanda iškovojo pergalę 73:30.

Daug žiūrovų sutraukė įdomios futbolo rungtynės. Statybos-montavimo valdybos jaunieji futbolininkai susitiko su Kavarsko komanda, o mūsų „Nemuno“ atstovai — su Panevėžio

„Lokomotyvu“. Pirmąsias rungtynes lengvai ir užtikrintai laimėjo anykštiečiai rezultatu 4:0. Po sėkmingo pirmo anykštiečių komandos pasirodymo žiūrovai nekantriai laukė antrojo susitikimo. Nors ir laimėjo, bet sužaidę gana silpnai penktadienio rungtynes su Troškūnų komanda, nemuniečiai žiūrovams teikė labai mažą vilčių. Tačiau jau 17 žaidimo minutėje po gražaus mūsų komandos puskarčio puolėjo Strazdo smūgio panevėziečių vartininkas priverstas kamuolį išimti iš tinklo. Apgalvoti derinimai, tikslios pasuotės, visą laiką greitas tempas nemuniečiams leidžia atkakliai

atakuoti „Lokomotyvo“ vartus. Svečiai gl, nors ir rodo veržlumą, gražų, kolektyvišką žaidimą, tačiau nepajėgia išnaudoti daugelio progų įvarčiumi pasiekti. 22 minutėje anykštiečiai neišnaudoja priteisto jų nauda vienuolikos metrų baudinio. Bet po keleto minučių nemunietis Pašlevis šią klaidą ištaiso. Rezultatas tampa 2:0. Prieš pat kėlinio pabaigą svečių centro puolėjų pavyksta pasekmę sušvelninti. O anykštiečiai Žibo ir Anufrijevo smūgiais keičia pasekmę iki 4:1.

Antrame kėlinyje aiškia persvarą turi geležinkelininkai, tačiau jiems pavyksta įmušti vos vieną įvartį. Įdomios ir jaudinančios rungtynės baigėsi Anykščių „Nemuno“ komandos pergale rezultatu 5:2.

Z. MIKSYS

Redaktorius
St. VINCIONAS

Anykščių rajono kilnojamojo kino maršruto

GRAFIKAS

1959 m. rugpiūčio mėn.

Et.	Vietovių pavadinimai, kur bus demonstruojami kinofilmai	FILMŲ PAVADINIMAI IR DEMONSTRAVIMO DATOS			
1.	Klivėnai	3	12	21	
2.	Diktoral	4	13	22	
3.	Voversial	5	14	23	
4.	Skiemonys	6	15	24	
5.	Pašiliai	7	16	25	
6.	Kurkleliai	8	17	26	
7.	Slavėnai	9	18	27	
8.	Anykščių RTS	10	19	28	
1.	Būtėnai	3	12	21	
2.	Auleliai	4	13	22	
3.	Savičiūnai	5	14	23	
4.	Netikiškis	6	15	24	
5.	Mikieriai	7	16	25	
6.	Leliūnai	8	17	26	
7.	Leliūnai	9	18	27	
1.	Jakubava	3	12	21	
2.	Pagirliai	4	13	22	
3.	Piktagalis	5	14	23	
4.	Andrioniškis	6	15	24	
5.	Mogylai	7	16	25	
6.	Niūronys	8	17	26	
7.	Niūronys	9	18	27	
1.	Elmininkų band. st.	3	12	21	
2.	Bikūnai	4	13	22	
3.	Kalveliai	5	14	23	
4.	Debelkiai	6	15	24	
5.	Debelkiai	7	16	25	
6.	Aknystų invalidų nam.	8	17	26	
7.	Varkujai	9	18	27	
8.	Varkujai	10	19	28	
1.	Burbliškis	3	12	21	
2.	Rubikiai	4	13	22	
3.	Puodžiai	5	14	23	
4.	Gečlonys	6	15	24	
5.	Trumbatiškis	7	16	25	
6.	Lipšiai	8	17	26	

ANYKŠČIŲ RAJONO KULTūros SKYRIUS

Kodėl aš nuėmiau šventiko sutaną

(atkelta iš 3 psl.)
mūsų šalyje. Moksliškai pagrįstas Komunistų partijos numatymas, be abejo, bus įvykdytas. Komunizmas — pati teisingiausia ir laimingiausia žmonijos visuomenė — bus sukurta. O religijos tamsybė ir prietariai išsisklaidys.

Ką gali cerkvė priešpasyti mokslinio pažinimo galimumui? Sarlataniškumą, prietarus, apgaule.

Vėl kalbėsime faktais.

Vilniaus šventadvieskaime vienuolyne laikomi didžiųjų kankinių Antonijaus, Joano ir Jevstafijaus „palaikai“. Vienuoliai apkalbė juos stebuklingaisiais. Tikintieji šiuo pagrindu neša ir stūnčia vienuolynui dosnias aukas. O ką ir kada išgydė šie trys karstai? Tokių atsitikimų nebuvo, nėra ir būti negali. Dykinėtojams — vienuoliams naudinga tik apgaule. Ji padeda jiems tikintųjų sąskaita storėti,

girtuokliauti, paleistuvauti. Žinau aš šiuos pagyvenusius vienuolius, turinčius jaunas meilužes! Ir visas vienuolynas žino savo šventikų — vienuolių donžuaniskus nuotykius. Pasitaikė man matyti vienuolyno ūkvaldžių gyvenimą.

Sąžinė daugiau neleidžia man likti dvasininkijos tarpe. Kartais man tekavo išgirsti paniekiantį vardą „popas“. Aš žemai nuleisdavau galvą, girdint šį žodį, jaučiau, kad darau nusikaltimą, apgaudinėdamas tikinčiuosius, palaikydamas jų prietarus.

„Jūs dirbate, o aš jus eksploatuoju, gyvenu jūsų sąskaita, dykaduoniauju“, — galvodavau aš apie parapijiečius. Iš tikrųjų, taip turi galvoti ir kiti sąžiningi žmonės, atsitiktinai patekę į dvasininkijos tarpą. Štai kodėl aš nutariau numesti šventiko sutaną. Dabariniis Vilniaus vysku-

pas atsisakė priimti mano atsisąžinimą ir metė jį ant grindų. Man siūlė bet kurią laisvą parapiją, siūlė 500 rublių kasmetinę pašalpą, kad tik aš pasilikčiau „cerkvės sterblėje“. Tegu gi per laikraštį vyskupas sužino visą teisybę apie mano sprendimo motyvus.

Noriu išreikšti karštą padėką Tarybų valdžiai už paramą, suteiktą man. Anykščių rajono Darbo žmonių deputatų Tarybos vykdomasis komitetas padėjo man stoti į teisingą kelią, įsidarbinti.

Pabaigoje pasiryžęs kreiptis į jaunus šventikus, kurių dvasioje dar neužgeso sąžinės balsas: gyvenimo kelio pradžioje nekartokite klaidos, kurią aš padariau senstančiais metais.

Aleksandras VLASOVAS, buvęs Aleksandro Nevskio cerkvės šventikas Anykščių mieste